

Eierskapskontroll – AS Aurskog-Høland Utbyggingsselskap.

Formål:

En gjennomgang og vurdering av om kommunens eierinteresser i AS Aurskog-Høland Utbyggingsselskap utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kriterier:

Overordnet legger revisjonen til grunn at virksomheten skal være innenfor formål, rammer og forventninger som er satt fra eiers side slik at eiers interesser kan ivaretas av styret.

Revisjonens funn og vurderinger på problemstillingene:

Problemstilling 1 om etablering av eierstrategi.

Både eier og selskapet oppfatter eierstrategien og formålet som klart og tydelig selv om eierskapsmeldingen fra 2016 ikke utdyper dette. Styreinstruks foreligger ikke. Eier har ikke vært tydelig nok på hva som ligger i punktet «forretningsmessige prinsipper» i vedtektene. Bruk av valgkomite er innarbeidet, men framkommer ikke av selskapets vedtekter.

Problemstilling 2 om eierstyring forut for GF, roller og ansvar.

Formannskapet utøver eierviljen, men dette er ikke tatt inn i kommunens delegeringsreglement. Hva administrasjonen skal bidra med er ikke avklart og godt beskrevet, og det er ingen arkivering av sakspapirer som kommunen mottar forut for generalforsamling. Revisor vurderer det slik at det får demokratiske konsekvenser å sette formannskapet som generalforsamling. Da forlater de rollen som folkevalgt organ og trer inn i aksjelovens regler. Dette har skapt usikkerhet om roller og ansvar.

Problemstilling 3 om eiers oppfølging av selskapet gjennom rapportering.

Eier har i liten grad gitt selskapet spesielle krav til rapportering med hensyn til å drive forretningsmessig. Selskapet har fått tilført kapital ved flere anledninger. Revisjonen mener at kommunestyret, som eier, ikke har fulgt selskapet godt nok opp i denne sammenheng.

Problemstilling 4 om regelverket om forbud mot offentlig støtte.

Revisor vurderer det slik at både kommunen og selskapet i større grad må ha et bevisst forhold til statsstøtteregelverket og foreta en vurdering i så måte.

Konklusjoner:

- Det er i nokså stor grad etablert en tydelig og tilstrekkelig strategi for eierskapet.
- Kommunen sørger i liten grad for folkevalgt forankring forut for generalforsamling fordi formannskapet er eierorgan etter aksjeloven.
- Eier har i liten grad stilt spesielle krav til rapportering, men eier er fornøyd med rapporteringen som blir gitt.
- Det er ikke tatt stilling til driften i selskapet opp mot regelverket om forbud mot offentlig støtte.

Anbefalinger:

1. Kommunestyret som eier bør gå igjennom og foreta en ny vurdering av konsekvensen av at formannskapet er satt som generalforsamling, særlig med hensyn til den folkevalgte forankring av sakene som skal behandles og mulige dobbeltroller.
2. Generalforsamlingen må oppdatere vedtektene med hensyn til bruk av valgkomite.
3. Kommunestyret som eier bør i sin eierstrategi i større grad presisere og følge opp vedtektens krav om hva de legger i å drive forretningsmessig for å unngå at de i fremtiden på nytt må belaste kommunens budsjetter.
4. Kommunestyret som eier og selskapet bør foreta en vurdering av virksomheten opp mot regelverket om offentlig støtte for å sikre seg at ingen deler av driften kommer i konflikt med disse bestemmelsene.